

POSTULATE BIOETICE ÎN ACTIVITATEA PALIATIVĂ. SINTEZA LITERATURII

Marinela Rusu

Conducător științific: Ion Banari

Catedra de filosofie și bioetică, USMF „Nicolae Testemițanu”

Introducere. Activitatea paliativă reprezintă un domeniu al medicinei care a căpătat o importanță majoră în suportul pacienților aflați între viață și moarte. Esența acestei discipline este reprezentată de câteva valori, cum ar fi: confortul fizic, moral și psihologic oferit pacienților, dar și familiilor acestora, ultimul resort fiind parcurgerea ultimilor momente de viață cu demnitate și la cea mai înaltă calitate posibilă. **Scopul lucrării.** Identificarea postulatelor medico-bioetice pentru a îmbunătăți serviciile de îngrijire paliativă. **Material și metode.** Studiul reprezintă o sinteză a 12 lucrări medico-bioetice din 56 lecturate, editate în ultimii 10 ani. Literatura a fost căutată în baze de date precum: Google Scholar, PubMed și Research4life. Am aplicat metoda sintezei, hermeneutică, comparativă și analitică. **Rezultate.** Selecția Materialelor a fost determinată de așa criterii, precum: 1. Comunicarea veștilor proaste, atât familiei cât și pacientului. 2. Respectarea autonomiei persoanei. 3. Salvagardarea demnității bolnavului. 4. Asigurarea unei vieți calitative prin păstrarea unei relații de prietenie dintre pacient și personalul medical. La baza acestor dileme stau următorii factori: valorile etico-sociale, credința și aspectele legale. **Concluzii.** Dilemele morale și etice în medicina paliativă sunt o provocare pentru medici, însă comunicarea deschisă dintre medic și pacient și luarea deciziilor comune permite păstrarea unui echilibru între asigurarea vieții decente, demnității și confortului pacientului. **Cuvinte-cheie:** bioetică, medicina paliativă, echilibru, confort, demnitate, autonomie.

POSTULATES OF BIOETHICS IN PALLIATIVE CARE. LITERATURE SYNTHESIS

Marinela Rusu

Scientific adviser: Ion Banari

Department of Philosophy and Bioethics, Nicolae Testemițanu University.

Background. In helping patients between life and death, the medical area of palliative care has grown significantly. The core principles of this profession are to give patients and their families the physical, moral, and psychological support they need to experience the last moments of their lives with the highest level of dignity and respect. **Objective of the study.** To enhance palliative care services, this study aims to discover the medical-bioethical postulates. **Materials and Methods.** The study is a synthesis of 12 medical-bioethical studies drawn from a collection of 56 carefully chosen works that were published in the previous ten years. Databases like Google Scholar, PubMed, and Research4life were searched for literature. We applied the methods of synthesis, hermeneutics, comparison, and analysis. **Results.** The selection of materials was determined by criteria such as 1. Delivering unpleasant news to both family members and the patient. 2. Respecting personal autonomy. 3. Preserving the patient's dignity. 4. Ensuring a high standard of living by preserving trust between the patient and the medical team. These dilemmas have their roots in ethical-social ideals, beliefs, and legal considerations. **Conclusion.** Palliative medicine presents moral and ethical challenges for doctors, but open communication and collaborative decision-making between the patient and the doctor enable a balance between preserving a decent life, dignity, and patient comfort. **Keywords:** balance, comfort, dignity, autonomy, palliative medicine.

* Studiu realizat cu suportul proiectului 20.80009.8007.36 „Abordarea interdisciplinară bioetico-socio-medicală a contingentului vulnerabil de populație cu stare severă de sănătate și posibilitățile de reabilitare” din cadrul Programului de Stat (2020-2023), conducător de proiect: Vitalie Ojovan, dr. hab. filos., conf. univ., șef catedră, Catedra de filosofie și bioetică, autoritatea contractantă: Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare.